

Poortugaal K.45

1. azə də kipəs ən spərvər zin bmə (of : bənə)
zə baŋ
2. mən vrm̩ izdə blumə ga:jgite
3. tegənsvo:rəX spməzə ale.ma:r mit məsinə
4. spitən isva:r vərək
5. ubdat sXip kre:gə zə bəsXiməld bru:t
6. də tamərman (vero. voor : tmərman) lhaid ən splm̩tər m zən vñjər
7. də sXipər liktə zən lipən uf
8. m di fəbrik is niks tə zin
9. kum hir kn̩t̩-ji
10. vi:gla:zə h̩i:r - ba:s
11. brej ūns tue: kilo mərələ - krikə
12. zə həbə mitsən vaivə dri litər vain gədruijkə
13. hai vuumə mrtən knipəl slə:n
14. ik hep sən kni gəzin
15. vastəla:vənt vur ni fə:l me:r gəvi:rt
16. ik bm blai dadək nit mit hali (hø.li) me:igəga:n
bm
17. ik hep et ni Xəda:n
18. vi hait et Xəda:n - dəndijə didər aŋkumpt
19. spməkup - spməvəp - ra:gbul
20. pet - məs - baŋ - vai - hu:imat - padəstul - do:rən
- kikər - vlm̩der
21. di vent ma:kətə də he:lə ve:rəlt antfəxtə
22. ik sel jə kra:lt:is Xe:ivə
23. ejəlant la:t fə:l duwə sXe:ipə uvbre:ikə
24. zə həben əm əs Xəbe:itə
25. ge:vmə tue: bre:jə ste:nə - bre:jər - də bre:ste
26. da stambe:lt is ər ni me:r
27. di man hait ən le:və az ən vi:ʃi mt va:tər
28. ən dəivel - dən he:məl - gəble:ivə
29. də km̩ders bmə mítə me:.stər na: zə:a:gəve:ist
30. iken təg ni kumə vo:rəkXərə:t bm
31. də kujə fre:tə gra:X laiñkukə - drm̩kə
32. hai keni Xə:n vərəkə hai hait pain zəj ke:il
33. ste:ik əs ən ste:il m dəm bezəm
34. nē: mítə ke:igəls vurtər ni me:r gəspə:lt
35. he. khəp jə tue: ke:rə gero:pe
36. di pe:r is ni raip - dər zitə nōX vritə pitən m
37. zə bmə u:X na:tlant
38. zə haitəm e:rst də:r zəj gəlt Xəhələpə
39. hai zelət nu:it vait bre:ŋə
40. zizde həleft fan dər meləkvait
41. də man mu sən vrəu bəsXərəmə
42. mdə ma:s svəmə is Xəva:rlək
43. hai hait fə:l prə:s umdati stərək is
44. vai mutə da:r də həleft fan həbə əpi jali də
andərə
45. həlep is ta bet upliXtə
46. ū.nzə mesela:r iso vət as mudər
47. zə sprinjə umtfərst | vətə |
48. də bu:mkvə:ikər zəl dəm bu:m ə:ntə
49. du e:rst et ra:m əs tu
50. ədbəgmətə ləjə vo:r də kerek
51. sprai - kikədril - vərspraijə - əitspraijə - vər:
braijə - əitbraijə - kla:r mə:kə - stikə smə:rə -
braiə
52. di vrəu (of : dat fruməs) haitər ha:r la:tə
ufkn̩pə
53. zən va:tər haitəm zəs ja:r laj na:r sXo:ul
la:tə ga:n
54. ik het əm ufXəra:iə um zola:t lanžet va:tər
tə ga:n
55. ro:dbuntə və:rəzə zижə hir ni fə:l
56. a:r:də putə bmə nit fə:l va:tər
57. də sXitər sta:d bai dən o:və | ha:rt |
58. ima:rt ist nōX tə kaut um tə (woord onbekend)
59. di ka:rs Xe:ivən heldər liXt
60. hai trək et pa:rt anzən sta:rt
61. tun kvamə jali hir elək ja:r na: də kərməs
(vero. ; thans kəreməs)
62. g̩im̩ənş is fulma:tkt
63. jə zug mə vel mar jə zai niks tə:gə mə
64. də zua:lywə zələ gau tra:Xkumə
65. ga:jə vanda:Xnit ka:rtə
66. e:itə zai uk Xra:X ka:s
67. zəmo:tər is kəpot
68. trzən vərəmə da:Xəve:ist - trzən za:tən a:vənt
69. dat jəXi lu:pt barəvus
70. dər izəm bərst mdə kan
71. ik vəu date pəst (of : də bo.) əm brif brɔ:t
72. ik hepain amən hart
73. iken mrt Xe:n duərsə mē:nə umga:n
74. na:sXuftait spanə met pa:rt mdə niuwə kar
75. ik hep va ko:rs van vor də midəg al | van
ə:Xənt |
76. də zə:n van də ko:nəj is uk sulda:t Xəve:ist
77. ve:itjə ge:in va:gəma:kər tə və:nə - pailəmbo:X
78. di ro:zə həbə lajə do:rəns
79. ik Xəlu:vər niks fan
80. tkmt̩-ji vaz du:et vo:rtXədu:pt vas
81. zən u:rə en zən u:gə lu:pe
82. dər də:Xtərt-ji is mítəj kərəfji na:dbus um
bra:mə tə pləke
83. dər izən spərt əti li:r
84. haizətə əj ke:il up
85. də mē:nə zə:tə niks andərs as Xəlt en raikdum
86. han ke:il iz dro:X fan də dərst
87. di u:X lu:pt krəm - (ze:gsman 1 : krum)
et iz um
88. ikə:t fo:r də klainə ən truməlt-ji
89. də bu:k iz məj kərst Xəstikt
90. zən lit-ji vas kərt ma:r gut
91. mdə sXa:dyw izət best
92. ən sXətər mu Xu kənə mikə
93. zuk əs na: mən hut
94. ik ve:it nit va:r:kəm mu:Xa:n zukə
95. əj kule kəlder is Xut fo:rdbi:r
96. ik mus usəblut drm̩kə um up tə stərəkə
97. ik mut e:rstətfu:r mdə stal brenə - invu:rə -
vu:rman
98. məm bru:r vas mu
99. də meləkbū:r ma:kətə gru:tə rundə (of : rut)
100. di kərəmələk iz dan en zy:r (of : go:r) - sti:rtəm
ər me:i tra:X
101. və zəuwə di pit m ən y:r kənə vələ
102. dər valt up sain niks tə zə:gə | səky:r |
103. hai kumt nu:it əmənəcītə la:t
104. m ita:lijə bmə dər bergə di vi:r spugə - spugə

105. dʌrəvje da:r up tə dauwé
 106. m lø.vé hēbē zén stik fan dē brʌxəva:rə
 107. jé mut ū.ns fʌlə is kumə kɔ:rə
 108. hai is fan lø.vé gækumə mítən gujə bø:rs
 109. di dør is fan bø.kéhəut Xəma:k̩t
 110. ej gætrœudə vrœu (of : ej gætrœut fruməs) mut
kēnə nu:jə
 111. ik hép hir̩ gras Xəzu.it ma:r tvasXe.in gut sa:t
 112. dəm brōwər zait dat et nɔ:l tə dir is um tə
bəuwé
 113. bakə - ik bakt - jə bakt - hai — - bakti - və
bakə - ik bakte - jai — - hai — - vai — -
və hēbē gəbakə
 114. bijə - ik bit - jai — - hai — - və bijə - bijə və -
ik bu:.j - ik hép Xəbu:.jə - bu:.jə zai uk
 115. trzən klaint-ji mar en faint-ji
 116. jə kən hir̩ aiers kraigə up tə mart
 117. hai hait Xəzait dati amain zal dejkə
 118. də mait sai dati gəlaik hait
 119. dər va:rə vaif prai:zə
 120. undər də aik læ:gə və:l aikels
 121. tva:tər zəl direk ko.ukə - tko.ukt al
 122. thu:.i is nə:lrun - tis nə:l ma:r pas Xəmu:it
 123. sla:s saus ma:kə zə mítə do:r (onz.) van en ai
 124. dat bu:.mpji zəl da:r mujləkenə grujə
 125. də bargeme:.stər hait Xujə vain
126. ū.ns auwə hōis is ufXəbrant
 127. də mflek spoit ɔitət y:r van də ku (of : kuj)
 128. də kəstər loit fo:r də kərək
 129. də trimə van də krɔ:iwa:gə bəigə də:r van də
vixt
130. də tve:. dəitsərs kvamə na:hōite
 131. zə həbən em bunt em bləu gəslo:gə
 132. et sup is va dən - fləu
 133. də sne:.u laidik
 134. trz en e:.u gəle.jə dadəkjə gəzin hép
 135. lø.vé vurt nou en he:lə niuwé stat
 136. dun - ik dutət - jə — - hai — - vai dunət of : və
dunənet - jali dunət - zai — - ik de.iət - jai — -
hai — - vai de.jənət - jali — - zai — - de.jikdat
- dejijət mar - dejənzət mar
137. du:.pə - du:.pjərək - du:.pfunt (of : du:.p-
bəkə) - də sulda:r:tə
138. dərse - hai dərst - hai dərste - hai hait Xədərse
139. bmjə - ik bmjət (= bind het) - jai bmjə - hai
bmgt - vai bmjə - jali bmjə - zai bmjə - bmjti -
bmjti - ik hép Xəbu:njə
140. Locale landmaten : vut - ru - bəndər - gəmet -
en drime:t - en axtme:t - də axtlaine
141. Waternamen : bø.zəm - də əuwə ma:s -
et halfə - bla:dəstain - də bla:k - et əva:nt-je -
et əkərt-je - etubut-je - et hu:fjə - enz.

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is : po:rtəgal

De inwoners heten : po:rtəgalərs

Een bijnaam kennen zij niet. De Hoogvlieters heten : pməfre.tərs

Aantal inwoners op 1 Januari 1946 : 3.583.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : dörp - ma:zo:rt - ro:nsəve:r (daar wonen veel katholieken) də hil (doch dit is thans geannexeerd door Rotterdam). Het dialect vertoont geen locale verschillen. Hoogvliet spreekt anders, heeft æ: in plaats van a:; vroeger was dat een afzonderlijke gemeente, nu hoort het onder Rotterdam. Ook spreekt een hele enkeling in Poortugaal wel de a: als æ: uit. Er wordt veel A. B. gesproken in Poortugaal — volgens de zegslieden. Er is landbouw en tuinbouw. Veel fabrieksarbeiders werken in Rotterdam.

Zegslieden : 1. Japhet Ruizevelt ; 80 jaar ; Poortugaal, rentenierend landbouwer ; heeft er steeds gewoond ; slechts twee jaar woonde hij in Rotterdam ; V. en M. uit Poortugaal ; spreekt Poortugaals.

2. Frans van der Poest Clement ; 68 jaar ; Poortugaal, oud-burgemeester ; heeft er steeds gewoond behalve in zijn studietijd ; V. uit Zevenbergen, M. uit Dordrecht. Hij spreekt A. B. doch met het volk wel Poortugaals.